

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินผลโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลานิลในกระชังจังหวัดลำปางนี้ ได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตอนๆ รวม 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจ สังคมของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลานิลในกระชังจังหวัดลำปาง
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการ
- ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการดำเนินงานโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชังกับผลผลิตปลานิลต่อกระชังเพิ่มขึ้นมากกว่า 400 กิโลกรัม
- ตอนที่ 5 การประเมินผลโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลานิลในกระชัง
- ตอนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกร เมื่อเข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล , สภาพทางเศรษฐกิจ , สังคมของเกษตรกร
ผู้เข้าร่วมโครงการ

1.01 เพศ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ รวม 103 ราย ส่วนใหญ่เป็น
เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 79.61 หรือ 82 ราย ส่วนเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 20.39 หรือ 21 ราย
ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนเกษตรกรจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชาย	82	79.61
หญิง	21	20.39
รวม	103	100.00

1.02 อายุ

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีอายุตั้งแต่ 30 - 75 ปี เกษตรกรส่วน
ใหญ่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี , 40 - 49 ปี และ 50 - 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.01 , 24.27 และ
24.27 ตามลำดับ ที่เหลืออายุระหว่าง 75 ปี และต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 9.71 และ 8.74 ดังแสดง
ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30	9	8.74
30 - 39	34	33.01
40 - 49	25	24.27
50 - 59	25	24.27
มากกว่า 59 ปี	10	9.71
รวม	103	100.00

อายุต่ำสุด 30 ปี

อายุเฉลี่ย 43.61

อายุสูงสุด 75 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.57

1.03 สถานภาพในครอบครัว

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ เป็นหัวหน้าครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 62.14 ที่เหลือเป็นสมาชิกในครอบครัวร้อยละ 37.86 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สถานภาพของเกษตรกรในครอบครัว

สถานภาพ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
หัวหน้าครอบครัว	64	62.14
สมาชิกในครอบครัว	39	37.86
รวม	103	100.00

1.04 การศึกษา

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ ได้รับการศึกษาระดับ ป.1 ถึง ป.4 คิดเป็นร้อยละ 36.89 รองลงมาคือได้รับการศึกษาถึงขั้นที่สูงกว่า ม.3 คิดเป็นร้อยละ 30.10 และระดับ ม.1 ถึง ม.3 คิดเป็นร้อยละ 18.45 ส่วนระดับ ป.5 ถึง ป.6 จะมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.56 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ป.1 – ป.4	38	36.89
ป.5 – ป.6	15	14.56
ม.1 – ม.3	19	18.45
สูงกว่า ม.3	31	30.10
รวม	103	100.00

1.05 สมาชิกครอบครัวเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ จะมีขนาดสมาชิกในครอบครัว 4 - 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.34 รองลงมาจะมีขนาดสมาชิก 1-3 คน คิดเป็นร้อยละ 23.30 และมีขนาดสมาชิก 8 คนขึ้นไป จะมีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 3.88 ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนสมาชิกในครอบครัวเกษตรกร

ขนาดของครอบครัวสมาชิก (คน)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	
1-3	24	23.30	
4-5	57	55.34	
6-7	18	17.48	
8 คนขึ้นไป	4	3.88	
รวม	103	100.00	
สมาชิกในครอบครัวต่ำสุด	2 คน	สมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย	4.56 คน
สมาชิกในครอบครัวสูงสุด	10 คน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	1.53

1.06 การประกอบอาชีพอื่นนอกจากการเลี้ยงปลา

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 45.63 รองลงมาคือประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 35.92 อาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 9.71 และประกอบอาชีพค้าขายจะมีน้อยที่สุดร้อยละ 2.91 ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การประกอบอาชีพอื่นนอกจากการเลี้ยงปลา

อาชีพ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การเกษตร	47	45.63
ค้าขาย	3	2.91
รับจ้าง	37	35.92
รับราชการ	10	9.71
อื่นๆ	6	5.83
รวม	103	100.00

10.7 พื้นที่ถือครองของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ มีที่ดินถือครองเฉลี่ย 5.99 ไร่ โดยมีพื้นที่ถือครองสูงสุดอยู่ที่ 30 ไร่ และต่ำสุดไม่มีพื้นที่เป็นของตัวเอง ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองมากที่สุดอยู่ในระหว่าง 1 - 5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.93 ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 พื้นที่ถือครองของเกษตรกร

จำนวนที่ดินถือครอง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	
ไม่มี	28	27.18	
1 - 5 ไร่	35	33.98	
6 - 10 ไร่	23	22.33	
11 - 15 ไร่	6	5.83	
16 - 20 ไร่	8	7.77	
21 ไร่ขึ้นไป	3	2.91	
รวม	103	100.00	
ขนาดพื้นที่ถือครองต่ำสุด	0 ไร่	ขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ย	5.99 ไร่
ขนาดพื้นที่ถือครองสูงสุด	30 ไร่	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	6.49

1.08 รายได้เฉลี่ยทั้งหมดของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อครัวเรือนต่ำกว่า 20,000 บาท มากที่สุดโดยคิดเป็นร้อยละ 30.10 รองลงมา มีรายได้มากกว่า 60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.18 และมีรายได้ระหว่าง 20,001 - 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.30 สุดท้าย มีรายได้ระหว่าง 40,001 - 60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.42 ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 รายได้เฉลี่ยทั้งหมดของเกษตรกร

รายได้ต่อครัวเรือน / ปี (บาท)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 20,000	31	30.10
20,001 - 40,000	24	23.30
40,001 - 60,000	20	19.42
มากกว่า 60,000	28	27.18
รวม	103	100.00

รายได้เฉลี่ย 67,911.65 บาท/ ครัวเรือน/ปี

รายได้ต่ำสุด 10,000 บาท/ ครัวเรือน/ปี

รายได้สูงสุด 360,000 บาท/ ครัวเรือน/ปี

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 81,475.13

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการส่งเสริมเลี้ยงปลานิลในกระชัง
จังหวัดลำปาง

2.1 แหล่งข้อมูลข่าวสาร

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับข้อมูลข่าวสารการเลี้ยงปลาจากเจ้าหน้าที่ประมงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 58.25 รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 51.46 จากเจ้าหน้าที่บริษัทเอกชน และร้อยละ 37.86 จากเพื่อนบ้าน ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แหล่งข้อมูลข่าวสารการเลี้ยงปลา

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. จากเจ้าหน้าที่กรมประมง		
- ไม่ได้รับ	43	41.75
- ได้รับ	60	58.25
2. จากเจ้าหน้าที่การเกษตร		
- ไม่ได้รับ	70	67.96
- ได้รับ	33	32.04
3. จากเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล		
- ไม่ได้รับ	86	83.50
- ได้รับ	17	16.50
4. จากเจ้าหน้าที่บริษัทเอกชน		
- ไม่ได้รับ	50	48.54
- ได้รับ	53	51.46
5. จากเพื่อนบ้าน		
- ไม่ได้รับ	64	62.14
- ได้รับ	39	37.86

2.2 การศึกษาดูงานของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนมาก ร้อยละ 60.19 ไม่เคยได้ไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการเลี้ยงปลานิลในกระชังและเคยไปศึกษาดูงานการเลี้ยงปลาในกระชัง ร้อยละ 39.91 กลุ่มที่เคยได้ไปดูการศึกษาดูงานจำนวน 2 ครั้ง/ปี คิดเป็นร้อยละ 23.30 (ดังแสดงในตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 การศึกษาดูงาน เคย/ไม่เคย

การศึกษาดูงาน/ความถี่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	62	60.19
เคย	41	39.81
1 ครั้ง/ปี	14	13.59
2 ครั้ง/ปี	24	23.30
4 ครั้ง/ปี	1	0.97
5 ครั้ง/ปี	2	1.94
รวม	103	100.00

2.3 การเข้ารับการฝึกอบรม

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนมาก ร้อยละ 66.02 ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงปลานิลในกระชัง และเคยได้รับการฝึกอบรมร้อยละ 26.21 กลุ่มที่เคยได้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนมากได้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 1 ครั้ง/ปี คิดเป็นร้อยละ 26.21 (ดังแสดงในตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 การฝึกอบรม เคย/ไม่เคย

การเข้ารับการฝึกอบรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	68	66.02
เคย	35	33.98
1 ครั้ง/ปี	27	26.21
2 ครั้ง/ปี	8	7.77
รวม	103	100.00

2.4 ประสิทธิภาพการเลี้ยงปลาก่อนเข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนมาก ร้อยละ 66.99 ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเลี้ยงปลานิลในกระชัง และอีกร้อยละ 33.01 เคยมีประสบการณ์ในการเลี้ยงปลา (ดังแสดงในตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ประสิทธิภาพเลี้ยงปลาก่อนเข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง

ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลานิล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ไม่เคย	69	66.99
2. เคย	34	33.01
3 เดือน	22	21.35
6 เดือน	10	9.71
9 เดือน	2	1.95
รวม	103	100.00

2.5 ลักษณะของแหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงปลานิลในกระชัง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 46.60 เลี้ยงปลานิลในอ่างเก็บน้ำ คิดเป็นร้อยละ 40.78 มีเนื้อที่แหล่งน้ำมากกว่า 100 ไร่ และคิดเป็นร้อยละ 64.08 ที่เลี้ยงปลานิลในกระชังในระดับความลึก 2.01 – 4.00 เมตร ดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ลักษณะของแหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงปลานิลในกระชัง

ลักษณะของแหล่งน้ำ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. แหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงปลา		
- แม่น้ำ	41	39.81
- อ่างเก็บน้ำ	48	46.60
- เขื่อน	9	8.74
- บ่อเลี้ยงปลา	5	4.85
2. ขนาดเนื้อที่แหล่งน้ำ (ไร่)		
- 1 – 50	27	26.21
- 51 – 100	34	33.01
- มากกว่า 100	42	40.78
3. ระดับความลึก (เมตร)		
- 1.00 – 2.00	8	7.76
- 2.01 – 4.00	66	64.08
- 4.01 – 6.00	10	9.71
- มากกว่า 6	19	18.45

2.6 แหล่งเงินทุนที่ใช้เลี้ยงปลาในกระชัง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลาในกระชังใช้แหล่งเงินทุนของตนเองมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 61.17 รองลงมาคือ เงินกู้ยืมและแหล่งเงินทุนจากรัฐ ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แหล่งเงินทุน

แหล่งเงินทุน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ของตนเอง	63	61.17
รัฐ	34	33.0
กู้ยืม	43	41.7
รวม	140	100.00

หมายเหตุ : เกษตรกร 1 คน สามารถตอบได้หลายข้อ

2.7 จำนวนกระชังต่อเกษตรกร 1 ราย

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลาในกระชัง เกษตรกรส่วนมากเลี้ยงปลาในกระชังอยู่ในช่วง 1 - 3 กระชัง/ราย คิดเป็นร้อยละ 33.98 รองลงมาอยู่ในช่วง 4 - 6 กระชัง/ราย และ 10-กระชังขึ้นไป ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 จำนวนกระชัง

จำนวนกระชัง (ลูก)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1 - 3	35	33.98
4 - 6	32	31.07
7 - 9	11	10.68
10 ขึ้นไป	25	24.27
รวม	103	100.00

จำนวนกระชังต่ำสุด	1	กระชัง	จำนวนกระชังสูงสุด	34	กระชัง
จำนวนกระชังเฉลี่ย	7	กระชัง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	6.92	

2.8 จำนวนครั้งที่เลี้ยงในรอบปีที่ผ่านมา

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง เกษตรกรส่วนมากเลี้ยงปลานิลในกระชังในรอบ 1 ปี จำนวน 3 รุ่น คิดเป็นร้อยละ 39.8 รองลงมาเลี้ยงจำนวน 2 รุ่น คิดเป็นร้อยละ 35.92 ดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 จำนวนรุ่นที่เลี้ยง

จำนวนรุ่นที่เลี้ยง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1	20	19.42
2	37	35.92
3	41	39.80
4	5	4.86
รวม	103	100.00

2.9 ระยะเวลาเลี้ยงต่อรุ่น

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง เกษตรกรส่วนมากใช้ระยะเวลาการเลี้ยงปลานิลในกระชัง อยู่ในช่วง 4 เดือน คิดเป็นร้อยละ 66.02 รองลงมาใช้ระยะเวลาเลี้ยงน้อยกว่า 4 เดือน คิดเป็นร้อยละ 18.54 ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ระยะเวลาที่เลี้ยงต่อรุ่น

ระยะเวลาเลี้ยง (เดือน)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 4 เดือน	19	18.45
4 เดือน	68	66.02
มากกว่า 4 เดือน	16	15.53
รวม	103	100.00

2.10 แหล่งพันธุ์ปลา

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง แหล่งพันธุ์ปลาที่เกษตรกรนำมาเลี้ยงส่วนมาก ซื้อจากบริษัทเอกชนที่ประกันราคาคิดเป็นร้อยละ 54.37 รองลงมาซื้อจากฟาร์มเอกชนทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 38.83 ดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 แหล่งพันธุ์ปลา

แหล่งพันธุ์ปลา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
บริษัทเอกชนประกันราคา	56	54.37
สถานีประมง	7	6.80
ฟาร์มเอกชนทั่วไป	40	38.83
รวม	103	100.00

2.11 ลักษณะการเลี้ยงปลานิลในกระชังของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง เกษตรกรส่วนมากเลี้ยงแบบประกันราคากับบริษัทคิดเป็นร้อยละ 54.37 รองลงมาเลี้ยงแบบอิสระคิดเป็นร้อยละ 45.63 ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ลักษณะการเลี้ยงในกระชังของเกษตรกร

ลักษณะการเลี้ยง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เลี้ยงประกันราคากับบริษัท	56	54.37
เลี้ยงอิสระ	47	45.63
รวม	103	100.00

2.12 ลักษณะการสร้างโครงกระชัง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลาในกระชัง เกษตรกรส่วนมากสร้างกระชังเป็นลักษณะโครงไม้ไผ่ส่วนคิดเป็นร้อยละ 60.20 รองลงมาเป็นลักษณะโครงเหล็กถนัดคิดเป็นร้อยละ 23.30 ดังแสดงในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ลักษณะการสร้างโครงกระชัง

ลักษณะการสร้างโครงกระชัง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
โครงเหล็กถนัด	24	23.30
โครงเหล็กเสริมไม้ไผ่	17	16.50
โครงไม้ไผ่ถนัด	62	60.20
รวม	103	100.00

2.13 ชนิดของอาหารที่ใช้เลี้ยงปลาในกระชัง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลาในกระชัง เกษตรกรส่วนมากใช้อาหารสำเร็จรูปในการเลี้ยงปลาคิดเป็นร้อยละ 98.06 รองลงมาเป็นอาหารที่ผลิตเองคิดเป็นร้อยละ 1.94 ดังแสดงในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ชนิดของอาหารที่ใช้เลี้ยงปลาในกระชัง

ชนิดอาหาร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อาหารสำเร็จรูป	101	98.06
อาหารผลิตเอง	2	1.94
รวม	103	100.00

2.14 การให้อาหารเสริมในการเลี้ยงปลานิลในกระชัง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง เกษตรกรส่วนมากไม่ให้อาหารเสริมในการเลี้ยงปลาเลย คิดเป็นร้อยละ 66.02 รองลงมาให้อาหารเสริมคิดเป็นร้อยละ 33.98 ส่วนใหญ่ให้อาหารเสริมประเภทผักบุง คิดเป็นร้อยละ 20.39 ดังแสดงในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 การให้อาหารเสริมในการเลี้ยงปลานิลในกระชัง

การให้อาหารเสริม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่ให้	68	66.02
ให้	35	33.98
- ผักบุง	21	20.39
- วิตามินซี	9	8.74
- รำ	4	3.88
- ใบสา	1	0.97
รวม	103	100.00

2.15 จำนวนครั้งที่ให้อาหารปลานิลในกระชัง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง เกษตรกรส่วนมากให้อาหารวันละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.63 รองลงมาให้อาหารวันละ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.39 ดังแสดงในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 จำนวนครั้งที่ให้อาหารปลานิลในกระชัง

จำนวนครั้ง (ครั้ง/วัน)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1	16	15.53
2	47	45.63
3	19	18.45
4	21	20.39
รวม	103	100.00

2.16 ขนาดน้ำหนักปลาที่จำหน่าย

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง เกษตรกร ส่วนมากเลี้ยงปลานิลในกระชัง ขนาดจำหน่ายมีขนาดระหว่าง 0.60 - 0.69 กก. คิดเป็นร้อยละ 27.18 รองลงมาขนาด 0.70 - 0.79 กก. คิดเป็นร้อยละ 25.24 ดังแสดงในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ขนาดน้ำหนักปลาที่จำหน่าย

ขนาดน้ำหนักปลาต่อตัว (กก.)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 0.5	21	20.39
0.50 - 0.59	11	10.68
0.60 - 0.69	28	27.18
0.70 - 0.79	26	25.24
ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป	17	16.51
รวม	103	100.00

น้ำหนักต่ำสุด 0.35 กิโลกรัม น้ำหนักเฉลี่ย 0.708 กิโลกรัม
 น้ำหนักสูงสุด 1.20 กิโลกรัม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD) 0.1591

2.17 ต้นทุนคงที่ในการซื้อปัจจัยการผลิตต่อกระชัง

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการเลี้ยงปลานิลในกระชังใช้ปัจจัยในการผลิต ที่เป็นต้นทุนคงที่ ต่อการเลี้ยง 1 กระชัง ส่วนมากร้อยละ 35.0 ใช้ทุนต่ำกว่า 1,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 31.1 ใช้ทุนอยู่ระหว่าง 1,000 - 1,499 บาท และร้อยละ 18.4 ใช้ทุนระหว่าง 1,500 - 1,999 บาทขึ้นไป ดังแสดงในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ต้นทุนคงที่ในการซื้อปัจจัยการผลิตต่อ 1 กระชัง

ต้นทุนคงที่ต่อ 1 กระชัง(บาท)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000	36	35.0
1,000 - 1,499	32	31.1
1,500 - 1,999	19	18.4
2,000 ขึ้นไป	16	15.5
รวม	103	100.00

ต้นทุนคงที่ต่ำสุด 828.33 บาท ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 1,504.4 บาท
 ต้นทุนคงที่สูงที่สุด 5550.00 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD) 991.45

2.18 ต้นทุนผันแปรในการซื้อปัจจัยการผลิตต่อ 1 กระชัง

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง ใช้ปัจจัยการผลิตที่เป็นต้นทุนผันแปร ต่อการเลี้ยง 1 กระชัง ส่วนมากร้อยละ 57.3 ใช้ทุนระหว่าง 10,000 – 14,999 บาท รองลงมาร้อยละ 22.3 ใช้ทุนต่ำกว่า 10,000 บาท และร้อยละ 18.5 ใช้ทุนระหว่าง 15,000 – 19,999 บาท ดังแสดงในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ต้นทุนผันแปรในการซื้อปัจจัยการผลิตต่อ 1 กระชัง

ต้นทุนผันแปรต่อ 1 กระชัง (บาท)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	23	22.3
10,000 – 14,999	59	57.3
15,000 – 19,999	29	18.5
20,000 ขึ้นไป	2	1.90
รวม	103	100.00

ต้นทุนผันแปรต่ำสุด 3,557 บาท ต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 12,499.71 บาท

ต้นทุนผันแปรสูงสุด 50,000 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5,263.54

2.19 ต้นทุนทั้งหมดในการซื้อปัจจัยการผลิตต่อ 1 กระชัง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง ใช้ต้นทุนทั้งหมดในการเลี้ยงต่อ 1 กระชัง ส่วนมากร้อยละ 53.4 ใช้ทุนระหว่าง 10,000 – 14,999 บาท รองลงมา ร้อยละ 26.2 ใช้ทุนระหว่าง 15,000 – 19,999 บาท และร้อยละ 13.6 ใช้ทุนต่ำกว่า 10,000 บาท ดังแสดงในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ต้นทุนทั้งหมดในการซื้อปัจจัยการผลิตต่อ 1 กระชัง

ต้นทุนต่อกระชัง (บาท)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	14	13.6
10,000 – 14,999	55	53.4
15,000 – 19,999	27	26.2
20,000 ขึ้นไป	7	6.8
รวม	103	100.00

ต้นทุนทั้งหมดต่ำสุด 4,385.33 บาท ต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ย 14,004.12 บาท

ต้นทุนทั้งหมดสูงสุด 55,550 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5677.21

2.20 ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อกิโลกรัม

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลาในกระชังส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 62.1 ใช้ต้นทุนในการเลี้ยงน้อยกว่า 34 บาทต่อกิโลกรัม รองลงมา ร้อยละ 37.9 ใช้ต้นทุนในการเลี้ยงปลาในกระชัง 34 บาท ต่อกิโลกรัม ขึ้นไป ดังแสดงในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อกิโลกรัม

ต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัม (บาท)	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 34	64	62.1
34 ขึ้นไป	39	37.9
รวม	103	100.00
ต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัมต่ำสุด 11.12 บาท	ต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัมเฉลี่ย 31.81 บาท	
ต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัมสูงสุด 59.99 บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.9	

2.21 จำนวนปลาที่ปล่อยต่อกระชัง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลาในกระชัง ส่วนมาก ร้อยละ 72.00 ปล่อยปลาน้อยกว่า 1,000 ตัวต่อกระชัง รองลงมา ร้อยละ 28.00 ปล่อยปลาตั้งแต่ 1,000 ตัวขึ้นไป ดังแสดงตารางที่ 29

ตารางที่ 29 จำนวนปลาที่ปล่อยต่อกระชัง

จำนวนปลาที่ปล่อยต่อกระชัง(ตัว)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1,000	72	72.00
ตั้งแต่ 1,000 ขึ้นไป	28	28.00
รวม	103	100.00
จำนวนที่ปล่อยต่ำสุด 250 ตัวต่อกระชัง	จำนวนที่ปล่อยเฉลี่ย 772.27 ตัวต่อกระชัง	
จำนวนที่ปล่อยสูงสุด 1,000 ตัวต่อกระชัง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) 192.14	

2.22 ราคาปลูกปลา

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลาในกระชังส่วนมาก ร้อยละ 89.00 ซื้อลูกปลาในราคา ตัวละ 3 บาท รองลงมาร้อยละ 11.00 ซื้อลูกปลาในราคา ตัวละ 3.50 บาท ดังแสดงในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 ราคาลูกปลา

ราคาลูกปลานิลต่อตัว(บาท)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
3.00	89	89.00
3.50	11	11.00
รวม	103	100.00

2.23 ผลผลิตปลานิลต่อกระชังต่อรุ่น

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง ส่วนใหญ่ ได้ผลผลิตต่อรุ่นอยู่ในช่วง 401 - 500 กก. คิดเป็นร้อยละ 43.69 รองลงมาอยู่ในช่วง 300 กก. หรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 20.39 ดังแสดงในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ผลผลิตปลานิลต่อกระชังต่อรุ่น

ผลผลิตต่อกระชัง (กก.)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
300 หรือต่ำกว่า	21	20.39
301 - 400	20	19.42
401 - 500	45	43.69
501 ขึ้นไป	17	16.50
รวม	103	100.00

ผลผลิตต่ำสุด 120 กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ย 454.42 กิโลกรัม
 ผลผลิตสูงสุด 1,400 กิโลกรัม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 196.79

2.24 ราคาจำหน่ายปลานิลต่อกิโลกรัม

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง ส่วนใหญ่จำหน่ายผลผลิตในราคา กิโลกรัมละ 45 บาท คิดเป็นร้อยละ 64.08 รองลงมาจำหน่ายกิโลกรัมละ 40 บาท ดังแสดงในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 ราคาจำหน่ายปลานิลต่อกิโลกรัม

ราคาจำหน่าย (บาท)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
30	2	1.94
35	7	6.80
40	20	19.41
45	66	64.08
50	8	7.77
รวม	103	100.00

ราคาจำหน่ายต่ำสุด 30 บาทต่อกิโลกรัม

ราคาจำหน่ายเฉลี่ย 43.45 บาทต่อกิโลกรัม

ราคาจำหน่ายสูงสุด 50 บาทต่อกิโลกรัม

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.96

2.25 ผลตอบแทนทั้งหมดจากการผลิตปลานิลในกระชังต่อ 1 กระชัง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง ได้รับผลตอบแทนจากการเลี้ยงปลานิลในกระชังอยู่ในช่วง 20,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 41.7 และรองลงมาอยู่ในช่วง 15,000 - 19,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.9 ดังแสดงในตารางที่ 33

ตารางที่ 33 ผลตอบแทนทั้งหมดจากการผลิตปลานิลในกระชัง

ผลตอบแทนจากการผลิตปลานิล (บาท)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	7	6.8
10,000 - 14,900	14	13.6
15,000 - 19,999	39	37.9
มากกว่า 20,000	43	41.7
รวม	103	100.00

ผลตอบแทนต่ำสุด 8,871 บาทต่อกระชัง

ผลตอบแทนเฉลี่ย 19,637.58 บาทต่อกระชัง

ผลตอบแทนสูงสุด 63,000 บาทต่อกระชัง

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7261.42

2.26 กำไรสุทธิจากการผลิตปลานิลในกระชังต่อ 1 กระชัง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง ได้รับกำไรสุทธิจากการเลี้ยงปลานิลในกระชัง ต่อกระชังมากกว่า 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.00 รองลงมาอยู่ในช่วง 5,000 - 5,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.24 ดังแสดงในตารางที่ 34

ตารางที่ 34 กำไรสุทธิจากการผลิตปลานิลต่อกระชัง

กำไรสุทธิ (บาท)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000	23	22.3
3,000 - 3,999	18	17.5
4,000 - 4,999	17	16.5
5,000 - 5,999	11	10.7
มากกว่า 6,000	34	33.0
รวม	103	100.00

กำไรสุทธิต่ำสุด 243.33 บาทต่อกระชัง กำไรสุทธิเฉลี่ย 5,774.69 บาทต่อกระชัง

กำไรสุทธิสูงสุด 27,103.33 บาทต่อกระชัง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4815.54

2.27 แนวโน้มการเลี้ยงและเพิ่มจำนวนกระชัง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง มีแนวโน้มที่จะเลี้ยงปลานิลในกระชังต่ออีกคิดเป็นร้อยละ 94.17 และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนกระชัง คิดเป็นร้อยละ 71.84 ดังแสดงในตารางที่ 35

ตารางที่ 35 แนวโน้มในการเลี้ยงและเพิ่มจำนวนกระชัง

แนวโน้มในการเลี้ยงและเพิ่มจำนวนกระชัง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่เลี้ยง*	6	5.83
เลี้ยง	97	94.17
เพิ่ม	74	71.84
ไม่เพิ่ม	29	28.16
รวม	103	100.00

* สาเหตุที่ไม่เลี้ยงเนื่องจาก 1. ใช้น้ำมาก 2. ขาดเงินทุน

2.28 การได้รับการศึกษาดูงานจากเกษตรกรรายอื่น

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง ใน 1 รอบ ปีที่ผ่านมา มีเกษตรกรผู้สนใจเข้ามาดูงานคิดเป็นร้อยละ 89.32 และยังไม่เคยมีเกษตรกรที่สนใจ เข้ามาดูงานคิดเป็นร้อยละ 10.68 ดังแสดงในตารางที่ 36

ตารางที่ 36 การได้รับการศึกษาดูงานจากเกษตรกรรายอื่น

การดูงาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มี	92	89.32
ไม่มี	11	10.68
รวม	103	100.00

2.29 เป็นวิทยากรบรรยายของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในกระชัง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการเลี้ยงปลานิลในกระชัง เคยไป บรรยายการเลี้ยงปลานิลในกระชังให้เกษตรกรรายอื่นคิดเป็นร้อยละ 49.51 ไม่เคยไปบรรยายให้ เกษตรกรรายอื่นคิดเป็นร้อยละ 50.49 ดังแสดงในตารางที่ 37

ตารางที่ 37 เป็นวิทยากรบรรยายของเกษตรกร

เป็นวิทยากรบรรยาย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เคย	51	49.51
ไม่เคย	52	50.49
รวม	103	100.00

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลานิลใน
กระชังจังหวัดลำปาง

การวัดความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลานิลในกระชัง
จังหวัดลำปาง ได้นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weight Mean Score) โดยกำหนด
เกณฑ์การแปลผลดังนี้

คะแนน	ระดับความคิดเห็น	ช่วงคะแนนเฉลี่ย
3	เห็นด้วยมาก	2.26–3.00
2	เห็นด้วยปานกลาง	1.51–2.25
1	เห็นด้วยน้อย	0.76–1.50
0	ไม่เห็นด้วย	0.00–0.75

ตารางที่ 38 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				\bar{X} N = 103	SD	แปลผล
	เห็นด้วย มาก (ร้อยละ)	เห็นด้วย ปานกลาง (ร้อยละ)	เห็นด้วย น้อย (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วย (ร้อยละ)			
ก. ด้านการสนับสนุนที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่							
1. พันธุ์ปลาที่เกษตรกรซื้อจากบริษัท ซึ่งเกษตรกรเลี้ยงแบบประกันราคาจะ มีความเจริญเติบโตดีกว่าพันธุ์ปลาที่ ซื้อจากหน่วยงานของทางราชการ และฟาร์มเอกชนทั่วไป	63 (61.17)	30 (29.13)	9 (8.74)	1 (0.97)	2.50	0.70	เห็นด้วย มาก
2. หากกรมประมงเข้ามาควบคุมการ จำหน่ายลูกปลานิลของบริษัทและ ฟาร์มเอกชนให้อยู่ในระดับราคา 2.5 – 3 บาท จะทำให้เกษตรกรลด ต้นทุนการเลี้ยงได้ดีขึ้น	87 (84.47)	12 (11.65)	2 (1.94)	2 (1.94)	2.79	0.57	เห็นด้วย มาก
3. ในการเลี้ยงปลานิลในกระชังหาก เจ้าหน้าที่จากกรมประมงเข้ามาดูแล และควบคุมดูแลการดำเนินงานของ บริษัทจะทำให้เกษตรกรมีความมั่นใจใน ราคาประกันได้ดีขึ้น	89 (86.41)	13 (12.62)	1 (1.26)	-	2.85	0.38	เห็นด้วย มาก
4. จำนวนพันธุ์ปลาที่เกษตรกรซื้อ ส่วนใหญ่จะได้พันธุ์ปลาไม่ครบตาม จำนวนเกษตรกรควรได้นับพันธุ์ปลา เป็นรายตัวเพื่อให้ได้พันธุ์ปลาครบ ตามจำนวนที่ซื้อ	92 (89.32)	7 (6.80)	2 (1.94)	2 (1.94)	2.83	0.54	เห็นด้วย มาก
5. เจ้าหน้าที่จากกรมประมงควรให้ คำแนะนำเกี่ยวกับการเลี้ยงและดูแล เกี่ยวกับระบบการตลาด ตลอดจน การเลี้ยงของเกษตรกรต่อรุ่น	92 (89.32)	7 (6.80)	4 (3.88)	-	2.85	0.45	เห็นด้วย มาก

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				X N = 103	SD	แปลผล
	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็น			
	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	ด้วย (ร้อยละ)			
6. สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง ควรมีการควบคุมจำนวนผู้เลี้ยงและ จำนวนกระชังในจังหวัดลำปางเพื่อ เป็นการรักษาราคาปลาไม่ให้สั้น ตลาด	85 (82.52)	11 (10.68)	3 (2.91)	4 (3.88)	2.72	0.71	เห็นด้วย มาก
7. หากสำนักงานประมงจังหวัดจัด ฝึกอบรมและมีการประชุมแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ระหว่างผู้เลี้ยง แต่ละจุดอย่างน้อยปีละ 2-3 ครั้งเพื่อ ที่จะได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่ง กันและกัน	93 (90.3)	7 (6.8)	3 (2.9)	-	2.87	0.41	เห็นด้วย มาก
8. หากกรมประมงมอบหมายงานส่งเสริมอาชีพการประมงโดยเฉพาะการ เลี้ยงปลาในกระชังให้กับหน่วยงาน อื่นดูแล เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ ดูแลแทนกรมประมง เนื่องเจ้าหน้าที่ กรมประมงมีน้อยไม่สามารถดูแลได้ ทั่วถึง	40 (38.83)	30 (29.13)	7 (6.80)	26 (25.24)	1.82	1.20	เห็นด้วย ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยรวมในด้านการ สนับสนุนจากเจ้าหน้าที่	93 (90.29)	7 (6.80)	3 (2.91)	-	2.87	0.41	เห็นด้วย มาก

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				X N = 103	SD	แปลผล
	เห็นด้วย มาก (ร้อยละ)	เห็นด้วย ปานกลาง (ร้อยละ)	เห็นด้วย น้อย (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วย (ร้อยละ)			
ข. ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ							
9. การเลี้ยงปลานิลในกระชังทำให้ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมจึง ทำให้สภาพความเป็นอยู่ของ เกษตรกรดีขึ้น	69 (66.99)	27 (26.21)	5 (4.85)	2 (1.94)	2.58	0.68	เห็นด้วย มาก
10. การเลี้ยงปลานิลในกระชังเป็น แหล่งอาหารโปรตีนให้กับราษฎรใน พื้นที่ได้เพิ่มขึ้น	79 (76.70)	22 (21.36)	1 (0.97)	1 (0.97)	2.74	0.52	เห็นด้วย มาก
11. การเลี้ยงปลานิลในกระชังเป็นการ สร้างงานและรายได้ให้กับราษฎร ตลอดจนก่อให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำใน ท้องถิ่นได้มากขึ้น	87 (84.47)	15 (14.56)	1 (0.97)	-	2.83	0.40	เห็นด้วย มาก
12. การเลี้ยงปลานิลในกระชังเป็น การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่โดยเฉพาะ แหล่งน้ำสาธารณะที่มีอยู่ให้เกิด ประโยชน์	87 (84.47)	15 (14.56)	1 (0.97)	-	2.83	0.40	เห็นด้วย มาก
13. ราคาผลผลิตของปลานิลควรจะ ควบคุมราคาให้อยู่ในช่วงระหว่าง 45 - 50 บาท เนื่องจากการเลี้ยงปลานิล กระชังต้องใช้ต้นทุนสูงกว่าการเลี้ยง ในบ่อดิน	101 (98.06)	2 (1.94)	-	-	2.98	0.14	เห็นด้วย มาก
คะแนนเฉลี่ยรวมในด้านผลตอบแทน ที่ได้รับจากโครงการ	93 (90.29)	9 (8.74)	1 (0.97)	-	2.89	0.34	เห็นด้วย มาก

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะ การดำเนินงานโครงการเลี้ยงปลาในกระชังกับ
ผลผลิตในกระชัง

4.1 การศึกษาดูงาน

จากการศึกษาพบว่า การศึกษาดูงานของเกษตรกรก่อนเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลา
ในกระชัง กับผลผลิตปลาที่ได้ต่อกระชัง เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาดูงาน
กับการเพิ่มผลผลิตด้วยค่า Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ค่า Chi-square ที่คำนวณ
(1.864) น้อยกว่าค่า Chi-square ในตาราง (3.84) สามารถอธิบายได้ว่า การศึกษาดูงานไม่มีผลต่อการ
เพิ่มผลผลิตปลาต่อกระชัง ดังแสดงในตารางที่ 39 และ 49

ตารางที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาดูงานกับผลผลิตปลาต่อกระชัง

การศึกษาดูงาน	ผลผลิตปลาต่อกระชัง		รวม
	น้อยกว่า 400 กิโลกรัม	ตั้งแต่ 400 กิโลกรัมขึ้นไป	
เคย	13 (12.60)	28 (27.20)	41 (39.80)
ไม่เคย	28 (27.20)	34 (33.00)	62 (60.20)
รวม	41 (39.81)	62 (60.19)	103 (100.00)

χ^2 คำนวณ = 1.864^{NS}

χ^2 ในตาราง (.05, 1) = 3.84

4.2 การได้รับการฝึกอบรม

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ต่อการเพิ่มผลผลิตปลาต่อกระชังด้วยค่า Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ค่า Chi-square ที่คำนวณ (6.356) มากกว่าค่า Chi-square ในตาราง (3.84) สามารถอธิบายได้ว่า การได้รับการฝึกอบรมมีผลต่อการเพิ่มผลผลิตปลาต่อกระชัง ดังแสดงในตารางที่ 40 และ 49

ตารางที่ 40 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการฝึกอบรมกับผลผลิตปลาต่อกระชัง

การได้รับการฝึกอบรม	ผลผลิตปลาต่อกระชัง		รวม
	น้อยกว่า 400 กิโลกรัม	ตั้งแต่ 400 กิโลกรัมขึ้นไป	
เคย	8 (7.80)	27 (26.20)	35 (34.00)
ไม่เคย	33 (32.00)	35 (34.00)	68 (66.00)
รวม	41 (39.81)	62 (60.19)	103 (100.00)

χ^2 คำนวณ = 6.356*

χ^2 ในตาราง (.05, 1) = 3.84

4.3 ประสิทธิภาพการเลี้ยงปลานิลก่อนเข้าร่วมโครงการ

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การเลี้ยงปลานิลก่อนเข้าร่วมโครงการ เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ต่อการเพิ่มผลผลิตปลานิลต่อกระชังด้วยค่า Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ค่า Chi-square ที่คำนวณ (0.394) น้อยกว่าค่า Chi-square ในตาราง (3.84) สามารถอธิบายได้ว่า ประสิทธิภาพในการเลี้ยงปลานิลก่อนเข้าร่วมโครงการไม่มีผลต่อการเพิ่มผลผลิตปลานิลต่อกระชัง ดังแสดงในตารางที่ 41 และ 49

ตารางที่ 41 ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการเลี้ยงปลานิลก่อนเข้าร่วมโครงการกับผลผลิตปลาต่อกระชัง

ประสิทธิภาพการเลี้ยง ปลานิลก่อนเข้าร่วม โครงการ	ผลผลิตปลาต่อกระชัง		รวม
	น้อยกว่า 400 กิโลกรัม	ตั้งแต่ 400 กิโลกรัมขึ้นไป	
เคย	15 (14.60)	19 (18.40)	34 (33.00)
ไม่เคย	26 (28.20)	43 (41.70)	69 (67.00)
รวม	41 (39.81)	62 (60.19)	103 (100.00)

χ^2 คำนวณ = 0.394^{NS}

χ^2 ในตาราง (.05, 1) = 3.84

4.4 ลักษณะของแหล่งน้ำ

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงปลาในอ่างเก็บน้ำ เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ต่อการเพิ่มผลผลิตปลานิลต่อกระชังด้วยค่า Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ค่า Chi-square ที่คำนวณ (8.901) มากกว่าค่า Chi-square ในตาราง (7.81) สามารถอธิบายได้ว่า ลักษณะของแหล่งน้ำมีผลต่อการเพิ่มผลผลิตปลานิลต่อกระชัง ดังแสดงในตารางที่ 42 และ 49

ตารางที่ 42 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของแหล่งน้ำกับผลผลิตปลาต่อกระชัง

ลักษณะของแหล่งน้ำ	ผลผลิตปลาต่อกระชัง		รวม
	น้อยกว่า 400 กิโลกรัม	ตั้งแต่ 400 กิโลกรัมขึ้นไป	
แม่น้ำ	15 (14.60)	26 (25.20)	41 (3.80)
อ่างเก็บน้ำ	19 (18.40)	29 (28.2)	48 (46.6)
เขื่อน	2 (1.90)	7 (6.80)	9 (8.70)
บ่อเลี้ยงปลา	5 (4.90)	-	5 (4.90)
รวม	41 (39.81)	62 (60.19)	103 (100.00)

χ^2 คำนวณ = 8.901*

χ^2 ในตาราง (.05, 3) = 7.81

4.5 ระดับความลึก

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงปลาในระดับความลึก 2.01 – 4.00 เมตร เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ต่อการเพิ่มผลผลิตปลาต่อกระชังด้วยค่า Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% พบว่า ค่า Chi-square ที่คำนวณ (13.072) มากกว่าค่า Chi-square ในตาราง (11.345) สามารถอธิบายได้ว่า ระดับความลึกของแหล่งน้ำมีผลต่อการเพิ่มผลผลิตปลาต่อกระชัง ดังแสดงในตารางที่ 43 และ 49

ตารางที่ 43 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความลึกกับผลผลิตปลาต่อกระชัง

ระดับความลึก (เมตร)	ผลผลิตปลาต่อกระชัง		รวม
	น้อยกว่า 400 กิโลกรัม	ตั้งแต่ 400 กิโลกรัมขึ้นไป	
1.00 – 2.00	4 (3.90)	4 (3.90)	8 (7.80)
2.01- 4.00	33 (32.00)	33 (32.00)	66 (64.00)
4.01 – 6.00	3 (2.90)	7 (6.80)	10 (9.70)
มากกว่า 6.00	1 (1.00)	18 (17.50)	19 (18.50)
รวม	41 (39.81)	62 (60.19)	103 (100.00)

χ^2 คำนวณ = 13.072**

χ^2 ในตาราง (.01, 3) = 11.345

4.6 จำนวนรุ่นที่เลี้ยงต่อปี

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงปลานิลจำนวน 3 รุ่นต่อปี เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ต่อการเพิ่มผลผลิตปลานิลต่อกระชังด้วยค่า Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Chi-square ที่คำนวณ (10.692) มากกว่าค่า Chi-square ในตาราง (7.81) สามารถอธิบายได้ว่าจำนวนรุ่นที่เลี้ยงมีผลต่อการเพิ่มผลผลิตปลานิลต่อกระชัง ดังแสดงในตารางที่ 44 และ 49

ตารางที่ 44 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนรุ่นที่เลี้ยงต่อปีกับผลผลิตปลาต่อกระชัง

จำนวนรุ่นที่เลี้ยงต่อปี	ผลผลิตปลาต่อกระชัง		รวม
	น้อยกว่า 400 กิโลกรัม	ตั้งแต่ 400 กิโลกรัมขึ้นไป	
1	13 (12.60)	7 (6.80)	20 (19.40)
2	8 (7.80)	29 (28.20)	37 (36.00)
3	18 (17.50)	23 (22.30)	41 (39.80)
4	2 (1.90)	3 (2.90)	5 (4.80)
รวม	41 (39.81)	62 (60.19)	103 (100.00)

χ^2 คำนวณ = 10.692*

χ^2 ในตาราง (.05, 3) = 7.81

4.7 ลักษณะการเลี้ยง

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีลักษณะการเลี้ยงแบบประกันราคากับบริษัท เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ต่อการเพิ่มผลผลิตปลานิลต่อกระชังด้วยค่า Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ค่า Chi-square ที่คำนวณ (1.769) น้อยกว่าค่า Chi-square ในตาราง (3.84) สามารถอธิบายได้ว่า ลักษณะการเลี้ยงไม่มีผลต่อการเพิ่มผลผลิตปลานิลต่อกระชัง ดังแสดงในตารางที่ 45 และ 49

ตารางที่ 45 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเลี้ยงกับผลผลิตปลาต่อกระชัง

ลักษณะการเลี้ยง	ผลผลิตปลาต่อกระชัง		รวม
	น้อยกว่า 400 กิโลกรัม	ตั้งแต่ 400 กิโลกรัมขึ้นไป	
ประกันราคา	19 (18.40)	37 (25.90)	56 (54.30)
ไม่ประกันราคา	22 (21.40)	25 (24.30)	47 (45.70)
รวม	41 (39.81)	62 (60.19)	103 (100.00)

χ^2 คำนวณ = 1.769^{NS}

χ^2 ในตาราง (.05, 1) = 3.84

4.8 การให้อาหารเสริม

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ให้อาหารเสริม เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ต่อการเพิ่มผลผลิตปลานิลต่อกระชังด้วยค่า Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ค่า Chi-square ที่คำนวณ (2.989) น้อยกว่าค่า Chi-square ในตาราง (3.84) สามารถอธิบายได้ว่า การให้อาหารเสริมไม่ส่งผลต่อการเพิ่มผลผลิตปลานิลต่อกระชัง ดังแสดงในตารางที่ 46 และ 49

ตารางที่ 46 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้อาหารเสริมกับผลผลิตปลาต่อกระชัง

การให้อาหารเสริม	ผลผลิตปลาต่อกระชัง		รวม
	น้อยกว่า 400 กิโลกรัม	ตั้งแต่ 400 กิโลกรัมขึ้นไป	
ให้	18 (17.50)	17 (16.50)	35 (34.00)
ไม่ให้	23 (22.30)	45 (43.70)	68 (66.00)
รวม	41 (39.81)	62 (60.19)	103 (100.00)

χ^2 คำนวณ = 2.989^{NS}

χ^2 ในตาราง (.05, 1) = 3.84

4.9 จำนวนครั้งที่ให้อาหาร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ให้อาหารวันละ 2 ครั้ง เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ต่อการเพิ่มผลผลิตปลานิลต่อกระชังด้วยค่า Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ค่า Chi-square ที่คำนวณ (5.287) น้อยกว่าค่า Chi-square ในตาราง (7.81) สามารถอธิบายได้ว่า จำนวนครั้งที่ให้อาหารมีผลต่อการเพิ่มผลผลิตปลานิลต่อกระชัง ดังแสดงในตารางที่ 47 และ 49

ตารางที่ 47 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งที่ให้อาหารกับผลผลิตปลาต่อกระชัง

จำนวนครั้งในการให้อาหาร	ผลผลิตปลาต่อกระชัง		รวม
	น้อยกว่า 400 กิโลกรัม	ตั้งแต่ 400 กิโลกรัมขึ้นไป	
1	5 (4.90)	11 (10.70)	16 (15.50)
2	24 (23.30)	23 (22.30)	47 (45.60)
3	7 (6.80)	12 (11.70)	19 (18.40)
4	5 (4.90)	16 (15.50)	21 (20.40)
รวม	41 (39.81)	62 (60.19)	103 (100.00)

χ^2 คำนวณ = 5.287^{NS}

χ^2 ในตาราง (.05, 3) = 7.81

4.10 จำนวนปลาที่ปล่อยต่อกระชัง

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ปล่อยปลาเลี้ยงต่อกระชังน้อยกว่า 1,000 ตัว เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ต่อการเพิ่มผลผลิตปลานิลต่อกระชังด้วยค่า Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ค่า Chi-square ที่คำนวณ (0.987) น้อยกว่าค่า Chi-square ในตาราง (3.84) สามารถอธิบายได้ว่า จำนวนปลาที่ปล่อยต่อกระชังไม่มีผลต่อการเพิ่มผลผลิตปลานิลต่อกระชัง ดังแสดงในตารางที่ 48 และ 49

ตารางที่ 48 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปลาที่ปล่อยต่อกระชังกับผลผลิตในกระชัง

จำนวนปลาที่ปล่อย	ผลผลิตปลาต่อกระชัง		รวม
	น้อยกว่า 400 กิโลกรัม	ตั้งแต่ 400 กิโลกรัมขึ้นไป	
น้อยกว่า 1,000 ตัว	20 (19.42)	52 (50.48)	72 (69.90)
ตั้งแต่ 1,000 ตัว	21 (20.38)	10 (9.71)	31 (30.10)
รวม	41 (39.81)	62 (60.19)	103 (100.00)

χ^2 คำนวณ = 0.987^{NS}

χ^2 ในตาราง (.05, 1) = 3.84

ตอนที่ 5 การประเมินผลโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลานิลในกระชัง

จากการศึกษาการประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการพบว่า ด้านผลผลิตเฉลี่ยต่อกระชัง ต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ จำนวนปลาที่เลี้ยงต่อกระชัง ผ่านการประเมิน ส่วนราคาผลผลิตที่จำหน่ายได้ต่อกิโลกรัม ไม่ผ่านการประเมิน

การประเมินผลตามระดับความคิดเห็น พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยมากในด้านการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ประมง และด้านผลตอบแทนที่ได้รับจากโครงการ

ส่วนการประเมินผลตามสมมติฐานพบว่า การเข้ารับการฝึกอบรม ลักษณะของแหล่งน้ำ ระดับความลึกของแหล่งน้ำ จำนวนรุ่นที่เลี้ยง มีผลต่อการเพิ่มผลผลิตปลาต่อกระชัง ส่วนการศึกษาดูงาน ประสพการณ์ก่อนเข้ารวมโครงการ ลักษณะการเลี้ยง การให้อาหารเสริม จำนวนครั้งที่ให้อาหาร จำนวนปลาที่ปล่อย ไม่มีผลต่อการเพิ่มผลผลิตปลาต่อกระชัง ดังแสดงในตารางที่ 49

ตารางที่ 49 การประเมินผลโครงการแต่ละกิจกรรม

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	เครื่องมือ	ข้อมูลที่ได้	แปลผล
1. ประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	1. ผลผลิตเฉลี่ยต่อกระชัง	ผลผลิต 400 กก. ต่อกระชัง	ผลผลิตเฉลี่ย 454.42 กิโลกรัม ต่อกระชัง	ผ่าน
	2. ต้นทุนการผลิต	ต้นทุนการผลิตไม่เกิน 34 บาทต่อ กิโลกรัม	ต้นทุนเฉลี่ย 31.81 บาทต่อกิโลกรัม	ผ่าน
	3. ราคาผลผลิตที่จำหน่ายได้ต่อกิโลกรัม	ราคาผลผลิต 45 บาทต่อกิโลกรัม	ราคาผลผลิตที่จำหน่ายได้เฉลี่ย 43.45 บาทต่อกิโลกรัม	ไม่ผ่าน
	4. การเพิ่มรายได้	รายได้จากการเลี้ยงไม่ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อกระชังต่อรุ่น	รายได้จากการเลี้ยง 5,774.69 บาทต่อกระชัง	ผ่าน
	5. จำนวนปลาที่เลี้ยงต่อกระชัง	ไม่เกิน 1,000 ตัว ต่อกระชัง	จำนวนปลาที่ปล่อยเฉลี่ย 772.27 ตัวต่อกระชัง	ผ่าน

ตารางที่ 49 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	เครื่องมือที่วัดระดับความคิดเห็น	ข้อมูลที่ได้	แปลผล
2. ประเมินผลตามระดับความคิดเห็น	6. ด้านการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ประมง	ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการฯ มี 4 ระดับคือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยมาก	เกษตรกรมีความพอใจในกิจกรรมต่างที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่
	7. ด้านผลตอบแทนที่ได้รับจากโครงการฯ	ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการฯ มี 4 ระดับคือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยมาก	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความพอใจในผลตอบแทนที่ได้รับจากการเลี้ยงปลาในโครงการฯ

ตารางที่ 49 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	เครื่องวัดด้วย ค่า χ^2 ที่ระดับ ความเชื่อมั่น 95%, 99%	χ^2 ในตาราง	ข้อมูลที่ได้	แปลผล
3. ประเมินผล ตามสมมุติฐาน	8. การศึกษา งาน	1.864NS	3.84	ไม่มีนัย สำคัญทาง สถิติ	การศึกษางานไม่มี ผลทำให้ผลผลิตปลา ในกระชังเพิ่มขึ้น
	9. การเข้ารับการ ฝึกอบรม	6.356*	3.84	มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ ระดับ 0.05	การเข้ารับการฝึก อบรมมีผลทำให้ผล ผลิตปลาในกระชัง เพิ่มขึ้น
	10. ประสบการณ์ ก่อนเข้าร่วมโครง การ	0.394NS	3.84	ไม่มีนัย สำคัญทาง สถิติ	การมีประสบการณ์ ก่อนเข้าร่วมโครง การไม่มีผลทำให้ ผลผลิตปลาใน กระชังเพิ่มขึ้น
	11. ลักษณะของ แหล่งน้ำ	8.90*	7.81	มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ ระดับ 0.05	ลักษณะของแหล่งน้ำ ที่ใช้เลี้ยงปลามีผลทำ ให้ผลผลิตปลาใน กระชังเพิ่มขึ้น
	12. ระดับความ ลึกของแหล่งน้ำ	13.072**	11.345	มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ ระดับ 0.01	ระดับความลึกของ แหล่งน้ำมีผลทำให้ ผลผลิตปลาในกระชัง เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 49 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	เครื่องชี้วัดด้วย ค่า χ^2 ที่ระดับ ความเชื่อมั่น 95%, 99%	χ^2 ในตา ราง	ข้อมูลที่ได้	แปลผล
	13. จำนวนรุ่นที่ เลี้ยง	10.692*	7.81	มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ ระดับ 0.05	จำนวนรุ่นที่เลี้ยง ปลาต่อปีมีผลทำให้ ผลผลิตปลาใน กระชังเพิ่มขึ้น
	14. ลักษณะการ เลี้ยง	1.769NS	3.84	ไม่มีนัย สำคัญทาง สถิติ	ลักษณะการเลี้ยงของ เกษตรกร ไม่มีผลทำ ให้ผลผลิตปลาใน กระชังเพิ่มขึ้น
	15. การให้อาหารเสริม	2.989NS	3.84	ไม่มีนัย สำคัญทาง สถิติ	การให้อาหารเสริม ในการเลี้ยงปลาไม่มี ผลทำให้ผลผลิตปลา ในกระชังเพิ่มขึ้น
	16. จำนวนครั้งที่ให้อาหาร	5.287NS	7.81	ไม่มีนัย สำคัญทาง สถิติ	จำนวนครั้งที่ให้อาหารปลาไม่มีผล ทำให้ผลผลิตปลา ในกระชังเพิ่มขึ้น
	17. จำนวนปลาที่ปล่อยเลี้ยง	0.987NS	3.84	ไม่มีนัย สำคัญทาง สถิติ	จำนวนปลาที่ปล่อย เลี้ยงไม่มีผลทำให้ ผลผลิตปลาใน กระชังเพิ่มขึ้น

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

NS ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 6 เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเลี้ยงปลานิลใน
กระชัง

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลานิลในกระชัง
ส่วนมากร้อยละ 37.86 มีปัญหาในเรื่องการเลี้ยงแบบประกันราคากับบริษัทเนื่องจากมีเงื่อนไขมาก
รองลงมาคือปัญหาเรื่องตลาดไม่แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 29.12 และปัญหาที่มีแหล่งพันธุ์ปลาน้อย
ซื้อแต่ละครั้งได้ลูกพันธุ์ปลาไม่ครบและเรื่องอาหารปลาที่มีราคาแพง คิดเป็นร้อยละ 21.36 ดังแสดง
ในตารางที่ 50

ตารางที่ 50 ปัญหาของเกษตรกร

ปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
- มีแหล่งพันธุ์ปลาน้อย	22	21.36
- ลูกพันธุ์ปลาไม่เท่ากัน	16	15.53
- ซื้อแต่ละครั้งได้ลูกพันธุ์ปลาไม่ครบ	22	21.36
- ระยะทางไกล การลำเลียงปลาบอบช้ำ	10	9.70
- เลี้ยงแต่ละครั้งปลาโตไม่เท่ากัน	20	19.42
- ตลาดไม่แน่นอน	30	29.12
- มีการคัดขนาดปลาเมื่อจับจำหน่ายทำให้ปลาตาย	20	19.42
- การเลี้ยงแบบประกันราคากับบริษัทมีเงื่อนไขมาก	39	37.86
- อาหารปลาที่มีราคาแพง	22	21.36
- ขาดเงินทุน	5	4.05
- กรณีเลี้ยงในแม่น้ำจะประสบกับภัยธรรมชาติ	8	7.77
- ถูกสัตว์น้ำนอกกระชังรบกวน	2	1.94
- ขาดความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงปลา	15	14.56
- ขาดการติดตามผลของเจ้าหน้าที่	15	14.56
- ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	-	-
(น้ำเสีย ปริมาณปลาธรรมชาติลดลง)		

หมายเหตุ เกษตรกร 1 มีปัญหามากกว่า 1 ปัญหา

5.1 ข้อเสนอแนะของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมความเลี้ยงปลานิลในกระชัง ส่วนมากต้องการให้มีการแนะนำเกี่ยวกับการอนุบาลลูกปลาบริเวณที่เลี้ยง 37.87 รองลงมา ต้องการให้มีการควบคุมจำนวนผู้เลี้ยงปลาให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดคิดเป็นร้อยละ 19.42 ดังแสดงในตารางที่ 51

ตารางที่ 51 ข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ข้อเสนอแนะ	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
- ควรมีการแนะนำให้ออนุบาลลูกปลาบริเวณที่เลี้ยง	39	37.87
- กรมประมงควรจะมาควบคุมการดำเนินงานของบริษัทกับผู้เลี้ยง	18	17.48
- รัฐควรให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง	5	4.86
- ควรมีการควบคุมจำนวนผู้เลี้ยงให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด	20	19.42
- เจ้าหน้าที่ของรัฐควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง	12	11.66
- ควรมีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ ระหว่างผู้เลี้ยงปลากับพ่อค้าคนกลาง	15	14.56
- ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้เลี้ยงเพิ่มขึ้น	15	14.56
- ควรมีการส่งเสริมให้มีการนำปลานิลมาแปรรูป	8	7.77

หมายเหตุ เกษตรกร 1 คน มีข้อเสนอแนะมากกว่า 1 ข้อ